

DOMOVINA

Izšaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopolni naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 50. vrn. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četrt leta 2 kroni, katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovina“ v Celju.

Nedotakljivi dr. Šušteršič.

Pred dobrima dvema mesecema smo opisali v članku „Kako smo malenkostni“ voditelja kranjskih klerikalcev dr. Šušteršiča in njegovo delovanje. Državno pravdnštvo je članek zaplenilo, a okrožno kot tiskovno sodišče v Celju ter končno tudi nadsodišče v Gradcu je zaplenbo razveljavilo. Nismo nameravali članka ponatisniti, ker je že nestrpna maščevalnost dr. Šušteršiča dovolj znana.

Zadnji dogodki pri „Gospodarski zvezi“, katere načelnik je opevani dr. Šušteršič, pa so razkrinkali tega „voditelja“ pred sodiščem v Kamniku in v Ljubljani tako, da se je to umazano perilo pralo celo v državnem zboru. Ker pa je dr. Šušteršič tudi našemu listu namenil svoje maščevanje, ponovimo tukaj svojo sodbo o dr. Šušteršiču, katero delijo z nami vsi pravi, nesebični rodoljubi na Štajarskem.

Zaplenjeni, a razveljavljeni članek se je glasil:

„Kako smo malenkostni“

Slovenci smo srečno prijadrali s svojo politiko v — zapeček, kjer se drezamo in dražimo v splošno posmehovanje politično godnih naših nasprotnikov.

Razcepljenost naših poslancev v klubih na Dunaju ni zgolj parlamentarne važnosti, v tem se zrcali temveč naša vseslovenska politika v prežalostni luči. Zato pa zasluži ta zadeva vsestransko pozornosti. Če hočemo bolezen zdraviti, poznati moramo temeljito njene vzroke.

Kdor čita razne slovenske liste, najde skoraj v vseh — izvzetih je le par neodvisnih — nekaj božjanski kult za osebo ljubljanskega odvetnika dr. Šušteršiča. Po hvalospevih „Slovenca“ in sorodnih mu listov je ta mož novodobni odrešenik za socialni preporod Slovencev. Kar je znanih lepih človeških čednosti in kreposti, vse ima Šušteršič v zakupu. Stori pa je — po hvalospevih omenjenih listov — za revni slovenski narod že toliko, da se pravzaprav čudimo, kako da nam še sploh časa manjka za naš telesni in duševni blagor. Manjka še samo, da ga proglasi njegova stranka za nezmotljivega v političnem delovanju.

Nam in vsakemu treznemu človeku se pač mora ta osebnostni kult studiti, sramovati pa bi se ga moral tudi sam opevani dr. Šušteršič, če je še količkaj človeške skromnosti v njem ter ni morda s temi hvalospevi v neposredni zvezi.

Tako daleč privede človeka strankarska strast! Celó časopisje udinjalo se je ednemu človeku, ker jim je ta človek — iz kakšnih nagibov, nečemo preiskavati — nositelj strankarske organizacije.

Če bi to smešno oboževanje ostalo doma pri stranki, ne marali bi jim mi obmejiti Slovence razkrinkavati namišljenega malika. Ker pa je moža kuit njegove stranke preslepil, da si domišlja, da mora voditi vse Slovence doma in na Dunaju, a vsi ostali narodovi zastopniki naj bi se slepo klanjali njegovim ukazom, bodisi da so isti za slovensko celokupnost škodljivi, stori smo le svojo dolžnost, ko smo branili naše poslance, ki niso šli v njegov klub ter prišli valed tega na pranger. Nadalje smo na

mignili, koliko je samo zlate pene na tem „uzor voditelju“.

Vajen le hvale in prilizovanja, spekle so odkrite besede moža tako hudo, da nas hoče tirati pred celjske porotnike. To je vrhunec idealne in požrtvovalne dr. Šušteršičeve politike!

Toliko smo morali ponoviti, ker tudi ta slučaj ni kar brez vsake politične primesi z ozirom na našo slovensko-hrvaško delegacijo na Dunaju.

Štajarski Slovenci po večini še niti vedeli nismo, da živi v Ljubljani dr. Šušteršič, „kateri je — kakor piše „Slovenec“ — vso svojo individualnost, vse svoje duševne, fizične in gmotne sile postavil v službo slovenskega ljudstva“? Zvedeli smo šele za tega voditelja, ko je padla krilata beseda, da je Celje „fremdes Gebiet“, kjer sme nemčurska sodrga prosto gospodariti in pobijati Slovence.

Vkljub temu še naša mržnja ni bila taka proti dr. Šušteršiču — vsaj še ni nezmotljiv — da bi mu ne privoščili odločilne besede na Dunaju v mejah njegovih zmožnosti in priljubljenosti. Če bi bil dr. Šušteršič osnoval „Jugo-slovanski klub“, v katerem bi bili imeli prostor vsi slovenski in hrvaški poslanci, sigurno bi mu ne zavidali. Saj vseh treznomislih Slovencev je bil od začetka ideal tak klub. Baš tako bi bili edini, če bi bil ustvaril tak klub poslanec Žičkar, Berks itd.

Le tedaj, ko smo zvedeli, da hoče dr. Šušteršič tudi na Dunaj prenesti kranjsko strankarsko politiko, da je osnoval klub, v katerem bi imeli prostor le poslanci njegovih domačih nazorov, grajali smo naša poslance Berksa in Žičkarja, da sta sledila v ta tabor kranjskega strankarstva ter smo opravičevali možat nastop poslancev Robiča in dr. Ploja, ki nista pozabila na kritičen položaj svojih volilcev ter se izognila strankarstvu.

Ko smo pri tej priliki še volilcem povedali, da tudi okoli dr. Šušteršičeve glave ni vse pristno versko in narodno zlato, kar se sveti, padli smo v zamero, da bomo reševali prednosti in napake kranjskega prepira pred celjsko poroto.“

Celjske in štajarske novice.

(Poroki.) Dne 6. t. m. poročil se je g. Pero Mervoš, c. i. kr. stotnik domačega pešp. št. 87, z gospico Jelko Filipičevo, hčerko celjskega rodoljuba g. dr. Lud. Filipiča. — Isti dan se je tudi poročil g. Josip Smertnik, knjigovodja celjske posojilnice z gospico Hoge iz Ljubljane.

(Nov okrajni glavar v Celju.) Iz Ptujja sem premeščeni okr. glavar Rudolf baron Apfaltrern je že prišel v Celje, dočim se je dosedanji okr. glavar grof Attems odpeljal na svoje novo mesto v Gorico.

(II porotno zasedanje pri celjskem okrožnem sodišču.) Za drugo letošnje porotno zasedanje pri tukajšnjem okrožnem sodišču je določen za predsednika sodni predsednik A. pl. Wurmsier; njegovi namestniki bodo sod. svetnik Jos. Reitter, Oto pl. Fladung in L. Perko.

(Duhovniške premembe.) G. Jurij Bezenšek, župnik v Čadramu je obhajal pretečene dni 25letnico župnikovanja ter bil pri tej priliki

imenovan knezoškofjskim konzistorijalnim svetnikom. — V pokoj je šel župnik v Zg. Kunigundi g. Anton Inkret. — Soprovizorjem je imenovan g. Rudolf Vagaja, župnik v Soščini.

(Promocija.) Bivši kaplan v Podsveti g. Josip Hohnjec bo promoviran dne 10. t. m. na dunajskem vseučilišču doktorjem bogoslovja. Govori se, da pride nato za nemškega pridigarja v Celje.

(Župnijski izpit) so napravili gg.: Kolar Anton, kaplan pri Novicerkvi; Kolarič Jožef, kaplan v Št. Pavlu pri Preboldu; Zrnko Gašpar, kaplan v Marenbergu; Ravšl Anton, kaplan pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah; Lom Francišek, kaplan v Brežicah; Medvešek Ivan, kaplan v Grižah; Čede Jožef in Bohak Francišek, kaplana pri Sv. Magdaleni v Mariboru.

(Birmovanje v naši škofiji.) Dne 2. junija v Lembahu; 4. junija pri Sv. Magdaleni v Mariboru; 9. junija pri Sv. Lovrencu nad Mariborom; 10. junija pri Devici Mar. v Pušavi; 16. junija v Rušah; 23. junija v Središču; 24. junija pri Sv. Miklavžu pri Ormožu; 25. junija v Svetinjah; 26. junija v Ormožu; 27. junija pri Vel. Nedelji; 28. junija pri Sv. Lenartu; 29. pri Sv. Tomažu. V juliju bodo sv. birme: 7. pri Sv. Trojici v Halozah; 8. v Št. Vidu pri Ptujju; 9. v Leskovcu; 10. pri Sv. Barbari v Halozah; 11. v Zavrču; 27. v Št. Janžu pri Spodnjem Dravogradu; 28. v Slov. Gradcu; 29. v Starem trgu; 30. v Podgorju; 31. v Šmartnu pri Slov. Gradcu. Dne 1. avgusta v Št. Ilju pri Turjaku; 3. avgusta v Doliču.

(Mašniško posvečenje) bodo prejeli v lavantinski škofiji sledeči gg. bogoslovci v Mariboru: iz IV. leta: subdiakon Stiglar Anton iz Pišec; Lenart Martin od Sv. Lovrenca na Dravskem polju; Novak Anton iz Dobja; Pučnik Anton iz Konjic; Rauter Jakob iz Ljutomera; Stuhec Franc od Sv. Križa na Murakem polju; Vračko Evald od Sv. Magdalene v Mariboru; Zajc Janez iz Špitaliča na Kranjskem. — Iz III. leta: Goričar Maks iz Mozirja; Gorjup Peter od Sv. Petra v Savinski dolini; Lončarič Jožef iz Središča; Rabusa Jakob od Sv. Jurja ob juž. Zel. Vraber Maks iz Kapije; Zakošek Janez od Sv. Vidu pri Planini.

(V Št. Andražu pri Polzeli) je Anton Breznikar, vrnivši se od vojaškega nabora napadel lastnega očeta z nožem ter ga nevarno ranil. Suroveža so zaprli.

(Kmetijsko bralno društvo v Dramljah) ima svoj pripravljalni odbor v nedeljo dne 12. maja t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni g. Franca Svetelškega v Dramljah. Vabljeni so tudi v obilnem številu iz sosednjih občin. Pripravljalni odbor.

(Umrli je) v Konjicah posestnik Janez Wessenscheegg (Bezenšek). Nemški listi so pisali, da je bil mož „pristine nemške korenine“.

(Izlet na Boš) se vrši, kakor smo že poročali v četrtek 9. maja t. l. iz Studenice. Odhod od Keropca ob 7. uri zjutraj. Drug velik izlet pa bo v nedeljo, dne 2. junija. Želeti je, da bi bila udeležba mnogobrojna.

(Ptujsko učiteljsko društvo) je zaradi neugodnega vremena svoj majniški izlet preložilo in se isti vrši po prej objavljenem sporedu v četrtek dne 9. maja t. l. k Sv. Urbanu pri Ptujju.

(To so junaki!) Iz občine Radislavec pri Ljutomeru je prišlo letos na nabor 10 mladencev. V vojake so jih potrdili — 9. To vam je čisto drugačno pleme, kakor pa n. pr. v Celju, kjer so našli med vsemi samo enega za vojaštvo sposobnega. Kdo plača več krvnega davka, a kdo boče imeti prvo besedo?

(„Dirkalsko društvo Ljutomersko“) pozivlja konjerejce iz Ljutomerskega in sosednjih okrajev, da se v velikem številu udeležijo mariborske konjske dirke, ki se vrši na Križevu dne 15. maja t. l. in obeta mnogo lepih dobitkov. Ob enem se opozarjajo konjerejci na konjsko dirko v Gradcu, ki se bo vršila štiri dni pozneje, to je dne 12. maja t. l. Taisti, ki bodo tekmovali v Mariboru dne 15. maja se lahko takoj pri predsedništvu tamošnjega dirkalskega društva za graško dirko oglasijo in plačajo vloge, ter se podajo iz Maribora s svojimi konji naravnost v Gradec. V sporedu graške dirke razpisano je eno darilo 400 kron, za katero smejo tekmovalci le konji, ki so v lasti kmetijskih posestnikov. To je velika ugodnost. „Ljutomersko dirkalsko društvo“ priredi svojo dirko še le v jeseni, ker novo dirkališče, ki se prireja, še ni gotovo.

(„Kmetijska zadruga v Mali Nedelji“), oziroma nekateri njeni udje so nam poslali na naš dopis z dne 19. m. m. celo kopo izjav in popravkov, ki ne le ne odgovarjajo tiskovnemu zakonu, temveč so deloma surovi in skrajno žaljivi. Da pa bomo imeli enkrat mir pred to nevsledno polemiko, posnamemo iz izjave, da so člani baje poznali vse ona, katere so dne 27. maja 1900 volili v odbor, posebno pa še gg. načelnika in tajnika kot poštrenovalna in poštena moža. V ostalem pa vse izjave skupaj prav nič ne ovržejo trditve v dotičnem našem dopisu, kajti priznavaajo, da je zadruga izdelovala „ceno“ žganje, „ker nismo imeli za delavce ne vina ne jabolčnika“ (pa bi naj vodo pili, ki je gotovo bolj zdrava, nego žganje!) Užitninskemu uradu so tudi dali v podpis izjavo, a njen uradnik nek Pollanetz je pripisal nemško pripombo, kjer le pravi „za mojega vedenja“ je plačala zadruga samo užitninsko naklado. V ostalem se naj nadaljne nesporazumnosti rešijo doma.

(V Rošpahu pri Mariboru) je zastupila Neža Košir 80letnega Antona Pihleriča, katerega je gospodinja. Tudi oporoko je ponaredil njen ljubimec, v sled katere bi bila malopridna ženska še glavni dedič. Dne 17. aprila so Pihleriča pokopali, a dne 29. zopet izkopali.

(Porotno zasedanje v Mariboru.) Za drugo letošnje porotno zasedanje pri mariborskem okrožnem sodišču je dočlen za predsednika dvorni svetnik in sodni predsednik Rob. Greistoffer; njegovi namestniki pa bodo dež. sodni svetniki dr. Al. Fohn, dr. Ig. Pevetz in Ant. Morocutti.

(Graška policija za — rusko vlado.) Hrvaško akademsko društvo „Sloboda“ v Gradcu je sklicalo zborovanje, kjer bi se naj sklenilo sočutje ruskemu dijaštvu proti pritisku ruske vlade. Policija pa je shod prepovedala.

Državni zbor.

Sušteršič-eva afera v državnem zboru.

Poročali smo zadnjič na kratko v poročilu iz državnega zbora o predlogu grajalnega odseka, katerega je zahteval dr. Sušteršič in o izidu glasovanja, ki pomeni za dr. Sušteršiča popoln poraz, ki mu je onemogočilo vsako nadaljno delovanje v javnosti. Danes podajemo čitateljem dobesedno najzanimivejše in najznačilnejše izizvadke iz govora poslanca Schalka, katerega je govoril v seji državnega zbora, in iz govorov, ki so bili govorjeni v grajalnem odseku, ko se je obravnavala Sušteršičeva afera:

„Zaradi besede „dr. Zlindra“ se Steinu ne sme izreči graja, ker ta beseda ni pasovka. Preiskava o dejanski podlagi te besede je dokazala, da dr. Sušteršič ni pošteno postopal, a če kdo s parlamentarno dopustnimi besedami opozarja na kaj nepoštenega, se mu ne more izreči graja. Dr. Sušteršič je uklanjajoč se sili, ne lastni volji zahteval, da se voli grajalni odsek, ker je bil mnenja, da mu bodo iz strankarjev sestavljen grajalni odsek povrnil čast, katero so mu raz-

sodbe sodišč in sodba javnega mnenja za vedno vzele. Čudno je, da je dr. Sušteršič postal zdaj tako občutljiv. Poslanec Peschka mu je že za ušnice obetal, a takrat ni zahteval grajalnega odseka. Tudi ko mu je poslanec Berger radi nesramnega postopanja zaklical „Schuft“ tako glasno in tolikokrat, da bi mu morala ta beseda vse žive dni zveneti po ušesih, ni zahteval grajalnega odseka. Nedolžna beseda „dr. Zlindra“ pa ga je tako užalila, da je bled in ves tresoč se s povzdignjeno pestjo skočil k Steinu in zahteval zadoščanja. To kaže, da je Stein s tem medklicem zadel neko rano. Kakega pomena je stvar za dr. Sušteršiča, da je od nje zavisan, če more dr. Sušteršič še veljati kot moralna eksistenca med svojimi someščani, se vidi iz tega, da se je njegov zastopnik pri prvi sodni obravnavi proti županu Svetlinu, — ta je namreč rekel Sušteršiču, da ima od Zlindre umazane roke — tako le izrazil: Če Svetlin ne bo obsojen, se mora dr. Sušteršič ustreliti, ker bo brez časti. — In Svetlin ni bil obsojen.

Kdor vlačí vero tolikokrat čez jezik, kakor dr. Sušteršič in pri vsaki priliki hvalisa svojo neomajeno vero, ta je gotovo nima v srcu. Lahko vidite razliko med dvema osebam, od katerih ima edna res vero, to je g. dr. Kathrein, druga pa nima vere, to je g. dr. Sušteršič. Če govori, dr. Kathrein, imeli boste občutek, da mu prihajajo besede iz srca. Primerjajte pa z njim umetne poze, hripavi bas, hinavsko kriljenje rok, s katerimi seza dr. Sušteršič tje, kjer imajo poštene ljudje srce, in spoznali bode, da dr. Sušteršič vero zlorablja, kar tudi njegova politična delavnost dokazuje. Usoda je, zadela danes moža, ki pripada najnevarnejšim prekucuhom, ki zlorablja vero k političnim in osebnim dobičkarjam. Oznanjevalec križarske vojske ne bo več v svoji deželi (Kranjski) hinavsko okoli hodil z molitvenikom v rokah, ker se mu bodo predbacivale umazane roke.

Slučaj, pri katerem je dr. Sušteršič si z Zlindro zamazal roke in poštenje, je naslednji: „Gospodarska zveza“, dete tajnih grehov dr. Sušteršiča, je središče konsumnih društev, ter hoče uničiti male in najmanjše trgovce, kar ni nikomur tako na škodo, kakor Sušteršič evim lastnim rojakom. Ta v gospodarsko obliko skrita propaganda ima namen, utrditi klerikalno gospodarstvo v tistih pokrajinah. Dr. Sušteršič je kot načelnik „Gospodarske zveze“ rabil v boju zoper kmetijsko družbo sredstva, ki nikakor niso pravilna in lojalna. Dne 16. julija 1899 je tajniku „Gosp. zveze“ naročil, naj v „Slovincu“ razglasi, da se je „Gosp. zvezi“ posrečilo dobiti Zlindro po 20 kr. meteraki stot ceneje, nego jo daje kmetijska družba. Dr. Sušteršič je prevzel plačilo te difference, ki je znašala okrog 2000 kron — ker trditve, da je dobil Zlindro ceneje, je bila laž, — vrhu tega pa je manjvredno 16 odstotno Zlindro prodal kot 18 odstotno. To je podlost dr. Sušteršič-a, ki se ni vstrašil nobene žrtve ne zato, da bi storil kaj dobrega, ampak da bi obrekoval. To obrekovanje je bilo tako podlo, da se je Zlindro Sušteršiču 2000 kron vredno. Ako bi bil porabil ta denar v podporo svojih, v gospodarski stiski živčih rojakov, bi mu ne odrekli priznanja. Koliko Slovincov pa bo pregnanih iz njih domacij, da dobi advokat Sušteršič na ekspenzarih teh 2000 kron!

Vse to počenjanje ni bilo političen, ampak kazenski faktum. Nihče nima dvojne časti, ampak samo eno čast, in kdor je kot načelnik „Gospodarske zveze“ „šuft“, ta je tudi v zasebnem življenju „šuft“. Sodno se je dognalo, da kmetijska družba ni prodajala Zlindre dražje, ampak še ceneje. Sušteršič pa je širil laž, da dela kmetijska družba „profit“ pri Zlindri. Človek, ki more take laži vedoma razširjati, je moralno popolnoma propadel. Iz nekega pisma, ki ga je pisal dr. Sušteršič, je uvidno, da se je sramnosti svojega počenjanja tudi sam popolnoma zavedal in zato zahteval, da mora stvar ostati tajna.

Mogoče, da je Sušteršič-eva vera neomahljiva, njegova čast ni neomahljiva. Kazensko sodna neomadeževanost ni isto, kakor moška čast; do moške časti nima dr. Sušteršič nobene pravice, četudi ga kazenski zakon še ni dosegel. Grajalni odsek, v katerem niso bili sovražni Nemci, ampak Slovani, je v najmilejši obliki

izjavil, da Sušteršič-ovo postopanje ni bilo pravilno, temveč da je delal umazano konkurenco. Tisti, ki je začel tako infamno obrekovalno vojko, ki je čast svojih rojakov tako nizko cenil, je za vse čase izgubil pravico, veljati kot poštenjak. Gotovo je, da bo vse javno mnenje, ki moralno misli, izreklo dr. Sušteršiču zaničevanje.

Schalkovemu govoru je sledilo viharo dolgotrajno ploskanje in odobravanje.

Seja 2. maja se je obče mirno vršila. Začetkom se je predsednik grof Vetter von der Lilie s toplimi besedami spominjal umlega bukovinskega poslanca Joepescula. Med došlimi spisi sta bila: zakonski načrt za železnice, ki se imajo zidati leta 1901 in pa predlog Schönererjev, s katerim se Galiciji odkazuje posebno stališče.

Potem sta ministrski predsednik dr. Körber in železniški minister Wittek odgovarjala na tri interpelacije, na kar je zbornica razpravljala o načrtu zakona o premembi organizacije trgovinskih zbornic. Minister za trgovino je toplo priporočal ta načrt, naglašujoč, da je po uvedbi novega zakona o osebni dohodarini nastala potreba, da se volilni red za trgovinske zbornice preosnuje v smislu, da se volilni cenzi, ki določuje pripadnost v eno ali drugo volilno skupino, premeni primerno novemu davčnemu redu. Minister je zagotovil, da so pri izgotavljanju načrta vzeli v poštev predloge trgovinskih zbornic in tudi želje volilcev. Prosil je zbornico, naj se požuri s svojimi spreminjevalnimi predlogi, ali pa naj ta načrt odobri, ker je preosnova volilnega reda za trgovinske zbornice postala nujna. V razpravo, ki se je vršila povsem mirno, so posegli vladni zastopnik Weigelsperg ter poslanci Sileny, Loser in Primavesi, ter je bil načrt sprejet v vseh treh čitanjih.

4. maja je zbornica poslanca razpravljala o predlogih, da se izda zakon glede trgovine z margarinom (umetnim maslom). Nemški nacionalc Kindermann je bil proti, sklicevaje se na to, da se na deželi nihče ne briga za izvajanje takih zakonov. Konservativc Tollinger je govoril za tak zakon, ker bo koristen izdelovalcem in odjemalcem. Čeh Bečvar bi hotel, da se izda zakon za nadzorovanje prodaje mleka od strani vlade. Socijalist Seitz je menil, da bi zboljševanje masla z margarinom ne smelo biti kaznjivo. Liberalc Menger je povdarjal, da je med kravami tuberkuloza jako razširjena in je torej velika nevarnost, da se ta bolezen z mlekom prenaša tudi na ljudi. Zato treba strogega nadzorstva nad prodajo mleka. Zakon o prodaji margarina je bil končno sprejet.

Na to je poslanec Michejda (Poljak) protestiral proti očitnemu poslanca Demela, da češki in poljski sodniki v sodnem okraju tešinskem (Šlezija) dajo slovanškemu jeziku prednost. Nemci so začeli razgrajati. Podpredsednik Prade je pozival govornika, naj se omeji na stavljena vprašanja. Ker je le dalje govoril, mu je Prade vzel besedo. Čehi in Poljaki so viharo protestirali.

Druge slovenske novice.

(Cesarjev dar.) Občini Rova v kamniškem okraju je podaril cesar 800 kron za zgradbo šolakega poslopja.

(Ustanova za kulturne tehnike.) Deželna vlada kranjska razpisuje dogovorno s deželnim odborom ustanovo v znesku 1800 kron za izobrazbo kulturnih tehnikov. Ustanovo oddaja poljedelsko ministerstvo.

(Meščanska godba v Ljubljani) je imela v sredo dne 1. t. m. občni zbor, na katerem je bil izvoljen predsednikom občinski svetnik gosp. Velkavrh, namestnikom g. L. Stricel in tajnikom g. Barle. Dohodki godbe so znašali doslej 19.278 kron 92 vin, stroški pa 18.605 kron 24 vin. Devetnajet godcev ima mesečno plačo, štiri godce se pa plačuje od slučaja do slučaja. V godbeni šoli je 28 učencev.

(Velik dobrodelni bazar) se bo vršil prihodnjo soboto v Ljubljani. — Za bazar se je iz vseh ljubljanskih krogov darovalo že nad 400 predmetov in tudi še okrog 600 kron denarja.

(Uboj.) Rudarja Razingerja iz Planine pri Kranjski gori sta dne 20. aprila dva kmečka fanti napadla s koli, da je čez teden dni umrl.

(Umrl je) je v dež. blaznici na Studencu pri Ljubljani trgovec in veleposestnik Ivan Schink iz Loke pri Zagorju.

(Pri občinskih volitvah v Kranju) so bili v III. volilnem razredu, ki je volil dne 2. t. m. izvoljeni sami pristaši narodno napredne stranke vključno silne agitacije od klerikalne strani. Tudi v II. in I. razredu zmagali so naprednjaki.

(Gasilno društvo) so osnovali v Srednji vasi v Bohinju.

(Novo orožniško postajo) je dobil dne 1. t. m. Št. Janžev Dol v krškem okraju na Dolenskem.

(Bik je nabodel) dne 12. m. m. posestnika L. Cvetniča iz Št. Mihela v postojnskem okraju, in ga je tako razmesaril, da je poškodovanec čez dva dni umrl.

(Utonil je) v Potočah na Vipavskem 58letni gospodar Bržok. Že več mesecev se je domišljeval, da mu ni več možno živeti. Dne 30. aprila t. l. pa je prišel malo globlino v potoču in se vlegel vanjo.

(Pogoreli sta) dne 21. aprila t. l. v Fridlah blizu Trga na Koroškem dve hiši in trije skednji. Škode je nad 21.000 kron.

(Ljudsko prenočišče v Trstu) Glavno ravnateljstvo za javno dobrotnost namerava ustanoviti v Trstu zdravo in ceno prenočišče za manj premožne, s čemer se hoče zabraniti izkoriščanje revnih ljudi od onih, ki oddajajo privatna prenočišča. Snuječi se zavod bo imel nad 300 postelj.

(Novo pevsko društvo) pod imenom „Lira“ so ustanovili na Krasu in sicer za Koprivo-Skopo. Delujočih udov, t. j. pevcev je pristopilo že nad 30.

(Novo zastavo) čitalnice v Brezovici na Primorskem so blagoslovili te dni; bila je lepa narodna slavnost, katere se je udeležilo mnogo slovenskega ljudstva.

(Pogozdovanje Krasa okoli Reke.) Morsko obrežje pri Reki so začeli pogozdovati ter bodo do jeseni zasadili 80.000 dreves, a okoli Grahova pa nad 7.000 sadnih dreves. Tudi v Malem Lusinju so zasadili na obrežju več tisoč akacij.

(Novi nadškof v Zadru.) Cesar je imenoval kanonika v Splitu g. Mat. Dvornika nadškofom v Zadru.

Narodno-gospodarske novice.

I. Odkodi to,

da je veliko ljudi „levičnjakov“?

Naravno je menda že od nekdaj, da se ljudje gibljejo in delajo najbolj z desno roko. Tako se vadi tega kosca, tesar, krovec in mesar, sploh vsaki rokodelce. Nekateri bi drugače niti ne mogli delati, ker jim je že orodje le za desno roko prirejeno. Na kmetih pri delu skoraj ni misliti brez pomoči desne roke.

Pa tudi drugi stanovi so skoraj enako navezani na gibanje tega organa. Tako piše z levo roko le malokdo in le v sili, prav tako ravnajo vsi drugi umetniki in učenjaki. Tudi vojaščina ima svoje orodje pripravljeno vse le na rabo z desno roko.

To je torej neka narava človeka, kateri začne vsako delo najprej z desnico. Ta mu je začetnica pri vsakem delu, z njo se poslavlja ko gre kamorkoli, morda celo na zadnjo pot.

Pa vkljub tej naravni prednosti desnice zgodi se marsikje, da se človek tej navadi nekoliko nasproti postavi s tem, da v prvo mesto desnice pri delu rabi levo. Navadno je ta slabjša od prve, zgled drugih ljudi in orodje k temu pripravljeno, vse navaja k desnici, in so vendar še mnogi ljudje, ki so ali posamezni ali cele rodline, trdovratni „levičnjaki“.

Kaj je temu vzrok? Poglejmo nekoliko! Glavni vzrok, da je človek nagnjen na to ali ono stran, je gibanje njegovega telesa že od prve mladosti. Kdaj se pa to gibanje začne? Takoj ko se začne gibati otrok v naročju matere ali čigojiteljev. Tudi pa je važno, da se otrok more gibati in razvijati s celim telesom ob enem, torej nekaj časa na desni, potem pa še na levi roki. Tako bo že v prvih dnevih mladi dosti razvijal svoje telesne moči enakomerno, da mu nebenega uda ne bode kazilo.

Napačno je torej jemati za pestunje otroške ženske, katere morejo otroka le na eni

roki nositi. S to ga drži krčevito k sebi, tako da se znotranja stran ne more večkrat ganiti, med tem ko se zunanja po volji giblje. Ako se to godi vztrajno in dolgo časa, ne čudimo se, da je prejšnja zaostala v rasti, da je naposled človek vsled tega — pohabljen!

Nekaj pa „levičarje“ vleče k temu tudi zgled ali navada. Ako vidi drugega v prvi vrsti rabiti levo, poskuša in posnema to tudi on. Ko pa se količjak privadi, potem je že nekako trmast, in neroden za desnico. Takemu velja prislovica: „Mlada veja se vpogne, stara se ukrhne“. Prav za časa se da še s prigovarjanjem, učenjem in — posmehovanjem „levičnjaka“ od vaditi od prvenstva levice, pozneje težko ali pa — nikoli.

Pohorski.

Politični pregled.

(Parlamentarne stvari) Na dnevni red državnega zbora pridejo v prihodnjih sedaj sledeče točke: Poročilo o izjavi nadvojvode Franca Ferdinanda, poročilo odseka glede visoke carinske klavzule in budžetni provizorij. Splošno ima parlamentarni položaj še vedno jako zmeden značaj. Predvsem pa se zanima vse za dvoje najvažnejših predmetov: za vodne ceste in za investicijsko predlogo, ki pridejo v kratkem na vrsto, ako v zbornici ne bo kakih zaprek, že prihodnji teden.

(Zakon za gradnjo lokalnih železnic.) Zakon o gradnji lokalnih železnic, ki ga je v edni zadnjih sej vlada predložila zbornici poslancev, obsega gradnjo železnic nižega reda v skupni dolgoti 605 kilometrov in z učinkovitimi stroški 69.402.200 kron, kateri znesek bodo morali pokriti država, dežele in udeleženci. Od teh lokalnih železnic odpadajo sedem na Češko, štiri na Niže Avstrijsko, dve na Galicijo, dve na Moravsko, dve na Tirolsko in edna na Štajarsko. Ob ednem se pooblašča vlada, da za gotovo število lokalnih železnic, ki se že zidajo, poviša določene maksimalne prispevke (oziroma garancije od strani države.) Tako za valzugansko železnico 3.200.000 K, za železnico po ybbski do lini za 1.500.000 K, za železnico Zeltweg-Wolberg Spodnji Dravograd Velenje za 1.500.000 K.

(Gališki deželni zbor) se snide baje dne 20. junija in bo zboroval do 15. julija. Temu zastopu je določeno daljše zasedanje. To pa bržkone ne bo veljalo o vseh deželnih zbora, ker je že ministrski predsednik izjavil, da se razni deželni zbora v jeseni snidejo k daljšemu zasedanju. Vendar je pa sklepiti iz tega poročila, da se snidejo večinoma vsi deželni zastopi v navedenem času za nekaj dni v posvet, da rešijo vsaj proračunski provizorij.

(Razpor med odvetniki in vlado) se je pojavil v zadnjem času vsled novega tarifa, katerega je menila vlada predložiti v zbornici; sedaj pa je umaknila iz strahu pred odvetniki svoj predlog. Odvetniki dunajskih in drugih advokatskih zbornic so snovali že velik protest zoper novi tarif.

(Bosansko-dalmatinska železnica.) Ministrski predsednik dr. Körber je povodom zadnjega bivanja v Budimpešti govoril o bližnji sankciji zakonskega načrta za gradnjo bosanskih železnic v zmislu kompromisa z ogrsko vlado. Po tem dogovoru bi se čez tri leta imela zidati železnica Bugajno-Aržano. Do tedaj bi morala biti seveda dozidana železnica Split-Aržano, ker je zgradba te železnice obsežna v načrtu zakona o investicijah, o katerem razpravlja železniški odsek.

(V Srbiji) so se razmere, odkar je Milan umrl, precej zboljšale, in je razmerje do sosednjih držav postalo mnogo ugodnejše. Milan je delal samo zmešnjave in povzročil razkol z Rusijo in Črno gorjo, sedaj se je Srbija z obema zopet sprijateljila. Ta mesec pride črnogorski princ v Beograd, kjer bo kraljev gost.

(Ministrska kriza v Nemčiji.) Odstavljeni so trije ministri Miquel, Brafeld in Hammerstein; o Miquelu se nekateri pruski listi precej ostro izražajo, da ni bil dosti značilen in da je slabil vladno avtoriteto.

(Ruško-francoska zveza.) Francoski zunanji minister Delcassé je zopet odpotoval iz ruske prestolnice. Sedaj se izgini vsi dvomi glede

ruško-francoske zveze, in je sedaj jasno, da razmerje med Francijo in Italijo ni skaljeno. Tena ruško-francoska zveza ni zgrajena samo na politični, nego tudi na gospodarski podlagi. Bivanje Delcasséja v Petrogradu bode ustvarilo še večjo vzajemnost v delovanju obeh držav v izhodni Aziji in na drugih krajih, kjer se dotikajo ruski in francoski politični in gospodarski interesi.

(V Italiji) razpravlja državni zbor o vojnem proračunu. Razni govorniki poudarjajo potrebo, da vlada posveti večjo pažnjo vojnemu brodogradu. Za sedaj je ministarstvo na trdnem; opozicija proti njemu je sicer močna, ali sestoji iz treh skupin in se ne more na noben način zjediniti.

(Kronanje angleškega kralja Edvarda VII.) se izvrši 20. junija letos. Pri teh svečanostih bo zastopal našega cesarja nadvojvoda Franc Ferdinand.

(Vojna v južni Afriki.) Angleški častniki poročajo svojcem v domovino, da je položaj na bojišču skrajno neugoden. Zdravstveno stanje v angleški armadi je jako slabo; sedaj je v bolnišnicah okoli 35.000 vojakov. V kratkem pride do novih mirovnih pogajanj, ker Angleži zahtevajo, da se mora vojna končati. Buri so dobili zadnji čas veliko zmago in ujeli 500 angleških vojakov.

(Razmere na Kitajskem.) V kratkem utegne biti konec homatij na Kitajskem. Bitka ob velikem zidu pri Paotingfu, ki se je vršila nedavno, in v kateri so morali Nemci bežati pred kitajskimi vojniki, je zadala nemški vojski smatilen pečat nezmožnosti kakršnega so pritiskali na čelo Angležem junaški Buri. — Države vzamejo v kratkem svoje čete domov; na Kitajskem ostane le kakih 2000 mož za stražo. Avstrijskih vojakov ostane v Pekingju 200 mož, v Tientsinu pa 300. — Glede izplačanja vojne odškodnine se bo kitajska vlada gotovo branila ugoditi zahtevam držav.

Razne stvari.

(Velika slavnost hrvaških delavcev) bode dne 29. in 30. junija t. l. v Varaždinu. Hrvaško delavsko pevsko društvo „Vienac“ bode blagoslovilo svojo zastavo. K slavnosti so povabljeni tudi slovenska društva.

(Trgovina italijansko-nemška.) V petletju 1895—99. je izvozila Italija v Nemčijo vina za 5.000.000 lir, uvozilo pa se je iz Nemčije železa, jekla in strojev za nad 54.000.000 lir. Največ izvažala Italija svile, ki je poskočila od 68.000.000 lir v letu 1894 na 114.000.000 lir. Veča se izvoz kmetijskih pridelkov, ki je poskočil v omenjenem petletju od 15.000.000 na 21.000.000. Ni čudež torej po teh številkah, ako se nemški kmetovalci branijo obnovo tozadevnih trgovskih zvez, in ni čuda, ako so jej naklonjeni trgovci in obrtniki.

(Srednja občina!) Občina Jüchsen v Sachsen Meiningenu je tako bogata, da ne pobira več občinskih davkov. Dobrodo občinskih gozdov znašajo na leto 60.000 mark, od katerih ostane čez 10.000 mark. Vsak občan dobiva iz teh gozdov les za stavbe in za kurjavo. Tako ima vsak revež svojo hišico.

(Delavska stanovanja v Londonu.) Londonski obč. svet dela stanovanja za manj premožne, zlasti za delavce, v velikem obsegu za 40.000 prebivalcev, 8 km severno od sredine mesta. To bo celo mesto, ležeče ob dveh glavnih železnicah in ednem tramvaju, okoli velikega parka. Hiše bodo večje in manjše za eno in več družin. Stalo bo to novo mesto 30 milijonov mark; stanarina bo znašala do 500 mark na leto.

(Kako daleč je od nas do solca?) Nek Američan je izračunal, da bi po ameriškem železniškem tarifu stala vožnja od naše zemlje do solca 930.000 milijonov dolarjev. Za eden vozni list v polovični daljavi, pa bi že trebalo plačati 60 milijonov kron. Ako bi vlak vsako uro prevozil 60 km, trajala bi vožnja od zemlje do solca vendarle 23 milijonov ur ali 2600 let. Tako daleč smo od solca in vendar nam zamorejo pošiljati od ondi še vende toliko svetlobe in gorkoto. Solčni vlaki zares hitro teko.

Loterijske številke.

Trst, dne 7. maja 1901: 30, 43, 26, 90, 27.
Linc, 58, 46, 65, 90, 76.

Trgovina

Dragotina Hribarja v Celji

sprejema v nagočevanje različne pečate in kavčuka in mesinga, nadalje vignete za pisma in steklenice, po najnižjih cenah.

Inteligentna oskrbnica

srednje starosti, vešča slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, dobra računarica, prijazna v občejanju z odjemalci

se proti dobri plači sprejme v večjo obrt.

Ponudbe pod „oskrbnica“ na upravništvo „Slov. Naroda“ v Ljubljani. (173) 3-1

Spreten mizar

se sprejme v delo in samostojno stanovanje s 1. junijem tega leta.

Več se poišče v Gaberjih pri Celju h. št. 51.

Smrekove suhe treske

za letno kurjavo prav primerne, se dobijo pri Golograncu v Gaberjih pri Celju hiš št. 51. (176) 3-1

Več centov

(177) 2-1

lepe sladke krme

— sena in otave — prodaja

Dr. Ludovik Filipič, Celje.

Branjarija

se prodaja zavoljo odpotovanja — Več se izve v Savinjski ulici št. 4. (172)

Mlad trgovski pomočnik

izurjen v trgovini mešanega blaga, bi rad premenil s 1. junijem svojo službo. Veselje ima posebno do manufakture. (174) 2-1

Naslov: Anton Knoblehar, Sodražica, Kranjsko.

Brzojav.

Kdor želi imeti dobre in solidne žaluzije in rolete, naj se obrne na prvo hrvaško tvornico žaluzij, rolet, lesenih in železnih kapaca i kartonaž G. SKRBIČ, Zagreb, Meduličeva ul. 16.

Slovenici pozor!

Zahtevajte pevsod

nogavice, rokavice,

jopiče in vse vrste

pletenin iz

D. Hribar-jeve tovarne

To domače blago je trpežno, ceno in se kosá z vsakim drugim izdelkom bodisi katerekoli konkurence.

Slovenski trgovec.

Dežnike

iz klota, volne in svile, ter

solnčnike

za dame, gospode in otroke priporoča

P. KOSTIČ

3 v Celju. (276) 8-7

Št. 12 631
13 360

(165) 3-3

Razglas.

Za pokončavanje prave trtne rose (Oidium Tuckeri) daja deželna poskuševalnica v Gradcu (Heinrichstrasse 39) kakor tudi deželna poskuševalnica v Mariboru žvepleni prah v vrečah po 50 kg za K (16 K za 100). Manj nego 50 kg se ne more oddati.

Naročevalci blagovolijo naj se obrniti na edno omenjenih poskuševališč vpošljejo naj denarni znesek ter natančno navedejo svoj naslov (zadnja pošta, železniška postaja).

Žvepleni prah je najboljši vrste (90 do 95%) vrline ter preskušajo istega pred odpošiljavitjo strokovnjaki glede čistote in vrline.

Vsaki pošiljatelj se doda kratko navodilo o porabi.

V Gradcu, meseca aprila 1901.

Od štajarskega deželnega odbora.

Poštna upraviteljica

se sprejme pod ugodnim pogojem na oes. kr. pošti na Polzeli v Savinjski dolini, kamor naj se tudi ponudbe določijo. (167) 2-2

Razglednice

z lastno sliko, — krasno izvedene, izdeluje E. Wogrints, Dunaj, IX/2, Lazarethgasse 6, po vsaki fotografiji, ki se mu pošlje. Cena za eno razglednico je samo 12 kr., a naročiti se mora najmanj 10 kosov od 1 slike, ki se ne pokarjena vrne. (169) 3-2

Razpis.

Razpiše se do 20. maja t. l. občinska zdravniška služba v St. Petru pod Sv. gorami z letno plačo 1.500 K. Prošniki morajo biti avstrijski državljani in ednega slovanskih jezikov zmožni. Občinski urad v St. Petru pod Sv. gorami dne 24. aprila 1901.

(162) 3-3

Župan: Ferdinand Kunej.

Na debelo. * Na drobno.

Postrežba točna. * Cene nizke.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12

Za stavbeno sezono vse stavbene potrebščine v največji meri.

Opozarja na svojo veliko zalogo travert, vodovodnih cevi, izdelkov iz kameščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištvenih okovov, samokolnic, raznega rokodelskega trodja, kuhinjske priprave, štedilnikov itd.

Velika zaloga poljedelskih in vinorejskih strojev, raznovrstnih sesalk za vodnjake in kletarstvo.

Gg. poljedelcem priporočam kot najizvrstnejše umetno gnojilo Tomaževo fosfatno moko po tovarniški ceni in poljski mavec za gnojenje detelje.

Pozor gg. kovači! V večjo udobnost svojih cenj. odjemalcev omislil sem si stroj za osločenje kolesnih šin, katerega se zamorejo isti v mojem skladišču vedno posluževati.

* Slavno občinstvo vabim najljubše, si pri priliki ogledati mojo trgovino in zalogo. *

Naznanjam, da sem svojo

odvetniško pisarno

odprl v Mariboru v Kolaričevi hiši, poleg novega poslopja za o. kr. okrožno sodišče (Gerichtshof-Mariengasse)

Maribor, dne 5. maja 1901.

Dr. Franjo Rosina

(168) 3-2 dosedaj odvetnik v Ljutomeru.

Svoji k svojim!

ANTON KOLENC

trgovec v Celju

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Naznanjam, da kupujem tudi letos, kakor vsako leto vsakovrstne cvetke, rastline in koreninice lepo v senci posušene, da lepo zeleno barvo obdrže, po najvišjih cenah. Kakor: begovo gobo, kamilice, tisočrože, malinsko štopo, lipovo cvetje, sploh vse rastline, cvetke in koreninice; tudi kupim vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme in ržene rožičke. Ob času vsake sadje, vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretin. Kupim tudi suhe gobe, orehe, češnje, bruske, itd., vse po najvišjih cenah.

Nadalje kupujem

predivo, jabolka

fižol, vsake vrste laneno seme itd., itd.

Svoji k svojim!

Vožne karte in tovarni listi v
AMERIKO
Kralj belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo. Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV. Wienergürtel 20 ali pa Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.